

„Kultúrák és kontinensek találkozása”

Interjú Bán Teodórával, a Szabad Tér Színház és a Budapesti Fesztivál- és Turisztikai Központ igazgatójával

“Cultures and Continents Meet”

Interview with Teodóra Bán, Director of the Open-air Stage and the Budapest Festival and Tourism Centre

FOTÓ: URBÁN ADÁM

■ **A Budapesti Nyári Fesztivál mindig is nyitott volt a nemzetközi környezetre. Idén pedig minden eddiginél több külföldi művész érkezik, a világ öt kontinenséről.**

– A fesztivál szervezésekor mindig arra törekszünk, hogy a legkiválóbb művészeket hozzuk el a magyar közönségnek. A világ minden tájáról érkeznek hozzánk, idén többek között francia, olasz, amerikai, izraeli és dél-afrikai előadók is elfogadták meghívásunkat. A külföldi művészek mellett természetesen magyar kiválóságaink is számos produkcióban vesznek részt. A megnyitót immár hagyományosan a Nemzeti Filharmonikusok koncertjével kezdtük meg június 9-én, Hamar Zsolt karmester és Hilary Hahn, korunk egyik legnagyobb hegedűvirtuóza közreműködésével. Nagy siker volt például a filmslágeret feldolgozó szimfonikus koncertünk Keresztes Ildikó, Polyák Lilla, Homonnay Zsolt, Radics Gigi, Szabó Ádám és Serbán Attila előadásában. Vannak visszatérő művé-

szeink is, mint például a lausanne-i Béjart Ballet, akik Maurice Béjart, a XX. század egyik leghíresebb koreográfusának emlékére szervezett turné keretében látogattak el.

■ **Turisztikai szempontból hogyan értékeli a fesztivál jelentőségét?**

– A június elejétől egészen augusztus végéig tartó Budapesti Nyári Fesztivál időszaka éppen az idegenforgalom csúcspontja. Ekkor a kőszínházak bezárnak, és fontos, hogy a színházkedvelő közönség ilyenkor se maradjon ellátás nélkül. A fesztivál egyre népszerűbb a magas kulturális értékeket kereső turisták körében. Budapest adottságai, építészete, történelme, szellemi értékei, gyógyfürdői lenyűgözik az idelátogatókat. Ebben a széles körű kínálatban a kultúra az egyik legelőke-

lőbb helyet foglalja el. Budapest nem egy szezonális helyszín, hiszen az év 365 napján képes megújulni. A kulturális turizmus virágkorát éli, és fantasztikus érzés, hogy ebben szervezőként én is részt vehetek. A Szabad Tér

■ **The Budapest Summer Festival has always been open to international environment. This year even more foreign performers will arrive from the five continents of the world.**

– When organising the festival, we always try to bring the best entertainers to the Hungarian public. They come from all over the world. This year among others some French, Italian, American, Israeli and South African performers have accepted our invitation. Besides foreign stars certainly great Hungarian ones will also appear in many shows. On 9th June the opening was traditionally held by the concert of the Hungarian National Philharmonic Orchestra conducted by Zsolt Hamar and virtuoso violinist Hilary Hahn. A great success was the symphonic concert of film with Ildikó Keresztes, Lilla Polyák, Zsolt Homonnay, Gigi Radics, Ádám Szabó and Attila Serbán. We also have performers who come back, such as the Béjart Ballet from Lausanne, within the framework of their tour organised in memory of Maurice Béjart, the most famous choreographer in the 20th century.

■ **How do You evaluate the importance of the festival in terms of tourism?**

– The Budapest Summer Festival held between 9th June and the end of August is just

FOTÓ: ÉDER VERA

Hilary Hahn hegedűművész és Hamar Zsolt, a Nemzeti Filharmonikusok karmestere

Soweto Gospel Choir

Színház nyári programjain túl a Budapesti Fesztivál- és Turisztikai Központ igazgatójaként az őszi és a tavaszi fesztiválokat is irányítom. Az itt töltött idő és az élmények a fellépőkben sem múlnak el nyomtalanul. Ők a mi diplomatáink, akik megismerve az itteni pezsgő kulturális életet tovább viszik Magyarországot jó hírét. A Szabad Tér Színház komplex élményt nyújt, melyhez hozzájárul a színházi hajójárat, a Duna-part és a kivilágított város látványa, a Víztorony 360 fokos, csodás körpanorámája, és olykor még a naplementét is együtt nézhetjük meg. Az előadások irodalmi sétákkal, állandó és tematikus kiállításokkal is kiegészülnek. Idei témánk a Margitsziget sporttörténete. Ez a fesztivál a nagy találkozások helye, emberi és szakmai szempontból egyaránt.

■ **A nyár izgalmas sporteseményeinek köszönhetően pedig a közönségek is találkoznak...**

– Igen, például a közelben zajló FINA vízes világbajnokság résztvevői közül is sok látogatóra számítunk. Ők az úszócsillagokat hozzák el nekünk, mi pedig a zenész, színész, táncos világsztárokat. A főváros vezetése részéről tudatos, hogy a turizmusba fektetett minden egyes forintnak sokszorososa jön vissza. Ez évi mottónk a kultúrák és kontinensek találkozása, melynek ékes példája Gershwin legnépszerűbb dzsesszoperája, a Porgy és Bess 13 válogatott operaénekes előadásában. Erre különösen büszke vagyok, hogy sikerült őket egyszerre meghívni. Ami, persze nem kis rizikóval járt.

■ **Idén március 15-én az egyik legmagasabb rangú állami elismeréssel, a Magyar Érdemrend tisztikereszt polgá-**

the peak of tourism. This is the time when theatres close, and it is important to provide theatre lovers with performances. The festival is getting more and more popular with tourists interested in high culture. The conditions of Budapest, its architecture, history, spiritual values and spas impress visitors. In this wide range of selection culture has one of the most prestigious places. Budapest is not a seasonal venue, since it can renew on 365 days of the year. Cultural tourism is flourishing and it is a fantastic feeling that I can be a part of it as an organiser. In addition to the summer programmes of the Open-air Stage, as the Director of the Budapest Festival and Tourism Centre I also manage the Spring and Autumn Festivals. Neither the time spent here nor the experiences disappear in the performers. They are our diplomats, who having seen the vibrant cultural life will spread the word about Hungary. The Open-air Stage offers a complex experience, which involves

theatre boat service, the sight of the Danube bank and the beautifully lit city, the 360° panorama from the Water Tower and sometimes we can watch the sunset together. The performances are also completed with literary walks and permanent and thematic exhibitions. This festival is the venue for great meetings both in human and in professional terms.

■ **Due to the exciting sports events of the summer the audiences will also meet...**

– Indeed. For instance, we expect many visitors from the participants of the FINA World Championships which is held nearby. They bring the swimming stars and we bring the singer, musician and dancer stars. The leaders of the capital are aware of the fact that all the money invested in tourism will be returned manifold. This year's motto is the meeting of cultures and continents. A good example is Gershwin's most popular jazz opera, Porgy and Bess performed by 13 exceptional opera singers. I am very proud that we could invite them together. Of course, it was quite risky.

■ **On 15th March this year You were presented with one of the highest state awards, the Hungarian Order of Merit, Officer's Cross, civil division for Your work, in which You "promoted the interests of Hungary and enriched universal human values". Had You expected this prize?**

– When I began this work in 1991, it was unusual in Hungary to organise cultural events as a private entrepreneur. Since then I have learned it, got to know all its beauty and difficulties and lessons. In the first six years I was continuously on stage as well. This prize

FOTÓ: FÜRJES VIKTORIA

Filmzenekonzert a Margitszigeten

ri tagozat kitüntetéssel díjazták munkáját, melyet „a haza érdekeinek előmozdításában és az egyetemes emberi értékek gyarapításában végzett tevékenységéért” kapott. Számított erre a díjra?

– Amikor 1991-ben elkezdtem ezt a munkát, akkor Magyarországon még ismeretlen volt az a fogalom, hogy valaki magánvállalkozásként kulturális eseményt szervezzen. Azóta kijártam ezt az iskolát, minden szépségével, nehézségével és tanulságával együtt. Az első hat évben még folyamatosan színpadon is voltam. Ez a kitüntetés azért különösen megtisztelő számomra, mert pontosan azokra a célokra világít rá, amelyekért mindig is dolgoztam.

■ Mennyiben segíti az a munkáját, hogy a színpadi oldalt is ismeri?

– Szakmai pályafutásomat balettművészként kezdtem a Magyar Állami Operaházban. A tanulóévek nagyon hasznosan teltek, végül pedig nemcsak egy diplomát kaptunk a kezünkbe, hanem az életre is felkészültünk. Most én segítem azokat, akik a színpadra állnak. Ehhez valóban jól jönnek a korábbi színpadi tapasztalatok, mert tudom, hogy ilyenkor mit érez egy művész, és mire van

is an honour for me, because it highlights the aims for which I have always worked for.

■ How does it help Your work that you know the side of the stage, too?

– I began my professional career as a ballet dancer at the Hungarian State Opera House. My study years were very useful, and finally we did not only receive a degree, but we were also prepared for life. Today I help those who enter the stage. My previous experiences on stage do help, because I know what a performer feels and what they would need to be fulfilled in a performance. We have to provide them with an environment where they can give their best. Our aim is still common, we would like to give something good to people.

■ Most of the programmes are advertised quite early. How far ahead do You plan?

– We keep planning continuously. Currently we are preparing for the years 2018 and 2019. Meanwhile we watch the international trends and new lines and the newcomer talents as well. The most sought after stars have their calendars filled very soon, so we have to be alert. We also think of those guests, who

szüksége, hogy ki tudjon teljesedni egy produkcióban. Olyan közeget kell biztosítanunk számukra, hogy a maximumot tudják nyújtani. A célunk továbbra is közös, szeretnénk valami jót adni az embereknek.

■ A programok többségét már igen csak korán meghirdetik. Mennyi időre terveznek előre?

– Folyamatosan tervezünk, már most készülünk a 2018-as, 2019-es évre is. Figyeljük közben a nemzetközi trendeket, az új irányzatokat, a frissen felfedezett tehetségeket. A legkeresettebb művészeknek hamar betelik a naptárja, így nekünk is résen kell lennünk. Azokra a vendégeinkre is gondolunk, akik európai körútjukat tervezve szeretnék minél hamarabb megtudni a fellépők listáját. Több előadásunk időpontja már fél évvel a koncert előtt nyilvános, majd folyamatosan töltődnek be a helyek. Szerencsés vagyok, mert a vezetésem alatt még sosem fordult elő olyan kellemetlen helyzet, hogy változások lettek volna, vagy éppen ne tudtuk volna megtartani az előadást. Fesztiválszer-

vezőként a családokra is gondolok, hogy a felnőttek a gyermekeiket is el tudják hozni. Számukra interaktív meseszínpaddal készülünk és reneszánsz délelőttökön keresztül vezetőjük be őket a színházi közegbe, hogy megismerkedhessenek a hangszerekkel, a zenével, a táncsal.

■ Hogyan alakultak a látogatószámok az elmúlt években?

– Nyolcvan- és kilencvenezer között, most már inkább felfelé közelítve. Két helyszínünk, a Margitszigeti Szabadtéri Színpad és a Városmajori Szabadtéri Színpad hatvan különböző produkcióval várja a látogatókat. Mindkét színház párhuzamosan működik, estéről estére közel négyezer embert ültetünk le. A próbákra, a technikai eszközök és a látványelemek beállítására való tekintettel minden másnap vannak programok, a hétvégéken pedig duplázunk. Azt is örömmel mondhatom, hogy nemcsak művészeink, hanem látogatóink is a világ minden tájáról érkeznek a fesztiválra.

Végh Nóra Judit

FOTÓ: FÜRJES VIKTÓRIA

while planning their European tour, would like to know the list of the performers as soon as possible. The dates of many performances become public some six months before the show, and the seats are getting sold continuously. I am lucky, because during my leadership we have never had the embarrassing situation when there were changes or a performance was cancelled. As a festival organiser I also think of families, so that the adults could bring their children, too. For them we prepare a fairy tale stage and through Renaissance morning activities we introduce them to the world of the theatre, thus they can get to know the musical instruments, music and dancing.

■ How many visitors came in the past few years?

– They were between 80,000 and 90,000, now it is rather the higher amount. We have two venues, the Margaret Island Open-air Stage and the Városmajor Open-air Stage. They offer 60 shows to the audience. Both theatres run parallel, and every evening we host some 4,000 people. Due to rehearsals, technical and scenery settings performances are held every second day. At the weekend, however, there are two performances a day. I am glad to say that not only the performers, but the audience also comes to the festival from all over the world.